

Kúria

ítélet

Az ügy száma: Bfv.II.372/2018/3.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Gimesi Ágnes előadó bíró
. Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. június 28.

Az ügy tárgya: rablás büntettének kísérlete

Terhelt(ek): fk. ... és társa

Első fok: Ózdi Járásbíróság 7.Fk.148/2017/14.. számú ítélet,
2018. február 5., tárgyalás

Másodfok: -

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: I. rendű és II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntettének kísérlete miatt fiatalkorú ... és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványát elbírálván az Ózdi Járásbíróság 7.Fk.148/2017/14. számú ítéletét fiatalkorú ... I. rendű és fiatalkorú ... II. rendű terhelte vonatkozó részében megváltoztatja:

Fiatalkorú ... I. rendű és fiatalkorú ... II. rendű terhelte szemben kiszabott 6 (hat) - 6 (hat) hónap szabadságvesztés kiszabását és a szabadságvesztés végrehajtását 2 (kettő) - 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztő rendelkezést mellőzi.

Fiatalkorú ... I. rendű és fiatalkorú ... II. rendű terhelte egyaránt próbára bocsátja.
A próbaidő tartamát mindkét terhelt tekintetében 2 (kettő) - 2 (kettő) évben állapítja meg.

Egyebekben a megtámadott határozatot mindkét terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] Az Ózdi Járásbíróság a 2018. február 5. napján tartott tárgyaláson meghozott 7.Fk.148/2017/14. számú ítéletével fiatalkorú ... I. rendű terheltet és fiatalkorú ... II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetnének kísérletében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont].
- [2] Ezért fiatalkorú ... I. rendű terheltet 6 hónap fiatalkorúak fogházbüntetésére ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.
- Fiatalkorú ... II. rendű terheltet 6 hónap fiatalkorúak fogházbüntetésére ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy fiatalkorú I. rendű és fiatalkorú II. rendű terhelt a próbaidő tartama alatt pártfogó felügyelet alatt áll. Magatartási szabályként kötelezte mindkét terheltet, hogy a pártfogó felügyelő vagy pártfogó felügyeleti szolgálat által szervezett csoportos foglalkozáson, vagy közösségi foglalkoztató programon vegyen részt.
- [3] Fiatalkorú I. rendű és fiatalkorú II. rendű terhelt vonatkozásában kimondta, hogy a szabadságvesztés utólagos végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap. Rendelkezett a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [4] Az elsőfokú ítélet – a kihirdetése napján – 2018. február 5. napján jogerőre emelkedett.

II.

- [5] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt Fk.Bf.257/2018/1-I. szám alatt fiatalkorú ... I. rendű terhelt és fiatalkorú ... II. rendű terhelt javára a Be. 417. § (1) bekezdés II/a) pontja alapján, a Be. 416. § (1) bekezdés b) pont második fordulatában meghatározott okból, a büntető anyagi jog – minősítésen túli – más szabályainak megsértése folytán törvénysértő büntetés kiszabása miatt.
- [6] Az indítvány szerint a Be. 106. § (2) bekezdés 2. mondata alapján azzal szemben, aki az elkövetéskor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, joghátránnyként kizárólag intézkedés alkalmazható.
- [7] A Legfőbb Ügyészség kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett és így a Be. 259. § (1) bekezdésében írt törvényi felhatalmazás alapján rövidített indokolással készült, ezért a bünteteskiszabás során értékelt körülményeket nem tartalmazza. Ugyanakkor a törvény szerint a tizennegyedik életévét be nem töltött fiatalkorú terhelttel szemben joghátrány csak szűk körben alkalmazható, így a rövidített ítélet tényadatai az alkalmazandó jogkövetkezmény megválasztásához elegendők.
- [8] Erre tekintettel azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdése alapján az Ózdi Járásbíróság 7.Fk.148/2017/14. számú ítéletét fiatalkorú ... I. rendű terhelt és fiatalkorú ... II. rendű terhelt tekintetében a büntetést kiszabó részében változtassa meg: a végrehajtásában két év próbaidőre felfüggesztett hat-hat hónap fiatalkorúak fogházbüntetését mellőzze, a fiatalkorú terhelteket a Btk. 116. § (1) bekezdése alapján bocsássa próbára, egyebekben a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.

- [9] Fiataikorú ... I. rendű terhelt és védője, valamint fiataikorú ... II. rendű terhelt és védője a felülvizsgálati indítványra nem tett észrevételt.

III.

- [10] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.
- [11] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a megtámadott határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül, azzal, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.
- [12] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozat ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [13] A Btk. 105. § (1) bekezdése szerint fiataikorú az, aki a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat nem.
- [14] A Btk. 16. §-a értelmében nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve az emberölés [Btk. 160. § (1)-(2) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (Btk. 161. §), a testi sértés [Btk. 164. § (8) bekezdés], a terrorcselekmény [Btk. 314. § (1)-(4) bekezdés], a rablás [Btk. 365. § (1)-(4) bekezdés] és a kifosztás [Btk. 366. § (2)-(3) bekezdés] elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.
- [15] Fiataikorú ... I. rendű terhelt 2002. december 31. napján, míg fiataikorú ... II. rendű terhelt 2002. október 13. napján született. A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elkövetési ideje 2016. március 31. napja. Jogerős ítéletében a bíróság fiataikorú I. és II. rendű terhelt bűnösségét a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás büntetében állapította meg. Így mindkét fiataikorú terhelt a Btk. 16. §-ában nevesített bűncselekmény elkövetésének időpontjában a tizenkettedik életévét már betöltötte, de a tizennegyediket még nem.
- [16] A Btk. 106. § (2) bekezdés 2. mondata értelmében azzal a terhelttel szemben, aki a bűncselekmény elkövetésekor tizennegyedik életévét nem töltötte be, csak intézkedés alkalmazható. Az Ózdi Járásbíróság a büntetőjog e mérlegelést nem tűrő rendelkezését megsértve szabott ki mind a két terhelttel szemben büntetést.
- [17] A Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha – a bűncselekmény törvénysértő minősítésén túl – a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [18] A Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyészség álláspontjával abban, hogy bár az első fokon jogerőre emelkedett ítélet a Be. 259. § (1) bekezdésének felhatalmazása alapján rövidített indokolással készült, az ítélet személyi részében és a tényállásban rögzített tényadatok kellő alapot szolgáltatnak a joghátrány megállapítására.
- [19] A tizennegyedik életévét be nem töltött fiataikorúval szemben a Btk. 106. § (2) bekezdés 2. mondata alapján csak intézkedés alkalmazható. A Btk. 63. § (2) bekezdése meghatározza a büntetés helyett alkalmazható intézkedések körét: ezek a megrovás, a próbára bocsátás és a jóvátételi munka.
- [20] A Btk. 108. § (1) bekezdése a fiataikorúakkal szemben alkalmazható intézkedések körét bővíti a javítóintézeti neveléssel, míg a Btk. 117. §-a a jóvátételi munka alkalmazását kizárólag tizenhatodik életévét betöltött fiataikorú esetében teszi lehetővé.

- [21] A jogerős ítélet alapján kétségtelenül arra vonható következtetés, hogy az alapügyben eljáró bíróság nem tartotta szükségesnek és indokoltnak a fiatalkorú terheltekkel szemben szabadságelvonással járó joghátrány alkalmazását.
- [22] A Btk. 106. § (1) bekezdése értelmében a fiatalkorúval szemben alkalmazott intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjön, és a társadalom hasznos tagjává váljon. Erre tekintettel az intézkedés megválasztásakor a fiatalkorú nevelését és védelmét kell szem előtt tartani.
- [23] A jogerős ügydöntő határozat jelentős tárgyi súlyú bűncselekményben állapította meg mindkét fiatalkorú terhelt büntetőjogi felelősségét, így a megrovás intézkedés alkalmazása súlytalan, a fiatalkorú terheltek vonatkozásában megfogalmazott büntetési cél elérését nem biztosító joghátrány lenne.
- [24] A fentiek tükrében – tiszteletben tartva az alapügyben eljáró bíróság jogerős döntését, melyet az ügyész, a terheltek és a védők is elfogadtak – a Kúria a próbára bocsátás intézkedés alkalmazására látott csak lehetőséget.
- [25] A Btk. 116. § (1) bekezdése szerint fiatalkorúval szemben próbára bocsátásnak bármely bűncselekmény esetén helye van. E jogszabályhely (2) bekezdése alapján a próbaidő tartama egy évtől két évig terjedhet.
- [26] Minderre tekintettel a Kúria fiatalkorú ... I. rendű terheltet és fiatalkorú ... II. rendű terheltet egyaránt próbára bocsátotta, amelynek tartamát a bűncselekmény jelentős tárgyi súlya és a társtettesi elkövetésben megnyilvánuló fokozottabb társadalomra veszélyesség alapján a törvényi maximumban határozta meg.
- [27] A Btk. 119. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a fiatalkorú a próbára bocsátás próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll. Erre figyelemmel a Kúria nem érintette a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy fiatalkorú ... I. rendű terhelt és fiatalkorú ... II. rendű terhelt pártfogó felügyelet alatt áll, és ugyancsak nem érintette a pártfogó felügyelet tartamára meghatározott magatartási szabályt és a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására vonatkozó rendelkezéseken kívül hozott egyéb rendelkezéseket.
- [28] A Kúria megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróság a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértést nem vétett.
- [29] A Kúria – a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1 fordulata szerinti összetételben – a Be. 424. § (1) bekezdés I. fordulata alapján tanácsülésein járt el, és a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján a megtámadott ítéletet annyiban változtatta meg, hogy fiatalkorú ... I. rendű terhelt tekintetében a végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett 6 hónap fiatalkorúak fogházbüntetését mellőzte és őt 2 évre próbára bocsátotta, míg fiatalkorú ... II. rendű terhelt tekintetében ugyancsak a végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett 6 hónap fiatalkorúak fogházbüntetését mellőzte és őt 2 évre próbára bocsátotta. Egyebekben az Ózdi Járásbíróság 7.Fk.148/2017/14. számú ítéletét – a Be. 426. §-a alapján – mindkét terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság – a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. június 28.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Felek István s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő